

Datum van
inontvangstneming

:

09/09/2013

Zaak C-410/13**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

22 juli 2013

Verwijzende rechter:

Vilniaus apygardos administracinis teismas (Litouwen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

25 juni 2013

Verzoekende partij:

UAB „Baltlanta”

Verwerende partij:

Lietuvos valstybė, atstovaujama Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (Litouwse Staat)

De bestuursrechter (omissis) van de regionale rechtbank te Vilnius heeft in het openbaar de bestuursrechtelijke zaak behandeld betreffende de vordering tot vergoeding van geleden materiële en immateriële schade die UAB Baltlanta, een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, tegen verweerder, de Litouwse Staat, (omissis) heeft ingesteld.

De rechtbank heeft na behandeling van de zaak het volgende vastgesteld:

I.

Op 20 februari 2013 heeft verzoekster, Baltlanta, een rechtsvordering ingesteld (omissis) strekkende tot veroordeling van de Litouwse Staat, vertegenwoordigd door het ministerie van landbouw (hierna ook: „ministerie”), tot het betalen van een schadevergoeding van 8 000 000 LTL (Litouwse lita’s) voor materiële en immateriële schade veroorzaakt door het onrechtmatige handelen van het ministerie.

In zijn verweerschrift heeft het ministerie als vertegenwoordiger van de Staat als verweerder (omissis) de vordering betwist en verzocht om deze ongegrond te verklaren.

In zijn verweerschrift heeft de derde partij, het nationale betaalbureau van het ministerie van landbouw (Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos; hierna ook: „NMA” of „bureau”) (omissis) de vordering betwist en verzocht om deze ongegrond te verklaren.

In zijn verweerschrift heeft de derde partij, het ministerie van financiën, (omissis) de vordering betwist en verzocht om deze ongegrond te verklaren.

De rechtbank beslist als volgt:

II.

- 1 Deze zaak betreft een vraag over de uitlegging en de toepassing van het recht van de Unie (Unierecht). Bij de toepassing van regels van Unierecht dienen voor een rechterlijke instantie ook de arresten en de prejudiciële beslissingen van het Hof van Justitie van de Europese Unie als richtsnoer. In gevallen die in de wet zijn neergelegd, dient een nationale rechter bij de bevoegde rechterlijke instantie van de Europese Unie een verzoek om een prejudiciële beslissing in over de rechtsgeldigheid of de uitlegging van handelingen van de Unie (artikel 4, lid 3, van de wet op het administratief beroep (Administracinį bylą teisenos įstatymas; hierna: „ABTĮ”). Artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) voorziet erin dat, wanneer een vraag over de uitlegging van de handelingen van de instellingen van de Unie, waarover het Hof van Justitie bevoegd is, voor een rechterlijke instantie wordt opgeworpen, die nationale rechterlijke instantie, indien zij een beslissing op dit punt noodzakelijk acht voor het wijzen van haar vonnis, het Hof van Justitie kan verzoeken over deze vraag een uitspraak te doen bij wijze van prejudiciële beslissing.
- 2 De rechtbank heeft de zaak op de terechtzitting van 3 juni 2013 behandeld en haar beslissing en bekendmaking ervan aangehouden tot 25 juni 2013 (omissis). Na het onderzoek van de zaak ten gronde en bij het maken van haar beslissing is echter gebleken dat er aanleiding is om het Hof van Justitie om een prejudiciële beslissing te verzoeken en daarom zal de zaak inhoudelijk opnieuw moeten worden behandeld.
- 3 De kern van de vraag die in het onderhavige geval speelt, is of verzoekster schade heeft geleden als gevolg van het feit dat het voor haar niet meer mogelijk is om financiële bijstand uit de Structuurfondsen van de Unie te verkrijgen, en of de Litouwse Staat, vertegenwoordigd door het ministerie, die schade moet vergoeden.

III.

Feiten en gronden van de zaak

- 4 Op 15 maart 2007 heeft Baltlanta een aanvraag voor financiële bijstand uit de Structuurfondsen van de Unie ingediend voor het project „Žvejybos laivo „Kiras-

1' žvejybinės veiklos nutraukimas visam laikui" (Definitieve beëindiging van visserijactiviteiten van het visserijvaartuig *Kiras-I*) overeenkomstig de richtsnoeren voor aanvragers die projecten voor bijstand in 2007 indienen in het kader van de prioriteitsmaatregel voor plattelandontwikkeling en visserij „Definitieve beëindiging van visserijactiviteiten van visserijvaartuigen" betreffende „acties in verband met visserijvloeden" van het enkelvoudig programmeringsdocument (EPD) van Litouwen voor de periode 2004-2006, welke richtsnoeren zijn goedgekeurd bij punt 1 van besluit nr. 3D- 96 van 28 februari 2007 van het ministerie van landbouw van de Republiek Litouwen (hierna: „richtsnoeren"). Deze aanvraag werd geregistreerd en, aangezien aan de administratieve conformiteitscriteria werd voldaan, ging deze aanvraag naar de volgende beoordelingsfase. Bij de beoordeling of verzoeksters aanvraag in aanmerking kon komen voor bijstand uit de Structuurfondsen van de Unie, heeft het bureau bij besluit nr. BR6-(10.14)-20125 van 3 augustus 2007 (omissis) deze aanvraag afgewezen wegens het feit dat het ingediende project niet aan de subsidiabiliteitsvoorwaarde neergelegd in punt 23.4.5 van de richtsnoeren voldeed, aangezien volgens de gegevens van het vooronderzoek in strafzaak nr. 06-1-1-11005-07, de informatie in brief nr. R18-597 van 19 juli 2007 van de directie voor de visserij van het ministerie van landbouw („verstrekking van gegevens") over de visserijactiviteiten van de *Kiras-I* onjuist was. Baltlanta heeft beroep ingesteld tegen de beslissing van het bureau bij de regionale bestuursrechtbank te Vilnius, die bij uitspraak van 27 december 2007, (omissis) het beroep heeft toegewezen en die beslissing nietig heeft verklaard. Er is evenwel hoger beroep ingesteld tegen deze uitspraak die pas definitief werd toen de Lietuvos vyriausiosios administracinis teismas (hoogste bestuursrechter van Litouwen), bij definitieve uitspraak van 14 mei 2012, waartegen geen beroep open staat (omissis), de uitspraak van de regionale bestuursrechtbank te Vilnius van 27 december 2007 heeft bevestigd. De regionale bestuursrechtbank te Vilnius en de hoogste bestuursrechter waren in hun respectievelijke uitspraken van oordeel dat het vaartuig *Kiras-I* voldeed aan de voorwaarde in punt 23.4.5 van de richtsnoeren.

- 5 In het kader van de tenuitvoerlegging van beide uitspraken heeft de afdeling voor plattelandontwikkeling- en visserijprogramma's van het bureau Baltlanta's aanvraag opnieuw onderzocht en op 18 september 2012 in een samenvattend verslag over de uitkomsten van de beoordeling van aanvragen nr. SV-239 (omissis) erkend dat het project van verzoekster „Definitieve beëindiging van visserijactiviteiten van het visserijvaartuig *Kiras-I*" uit hoofde van de EPD-maatregel in aanmerking komt voor bijstand ten bedrage van 8 000 000 LTL. Het ministerie van landbouw dat de eindbeslissing over de financiering van het project neemt, heeft echter bij brief van 17 januari 2013 (omissis), aan verzoekster meegedeeld dat haar aanvraag niet verder behandeld kon worden, omdat krachtens de EPD-maatregel een bijstandsovereenkomst vóór 1 juli 2008 had moeten worden gesloten, aangezien de subsidiabiliteitsperiode voor financiering van EPD-uitgaven op 30 juni 2009 was geëindigd, terwijl de activiteit „Definitieve beëindiging van visserijactiviteiten van het visserijvaartuig *Kiras-I*" op die datum

echter niet uit EPD-middelen was betaald en niet was aangemerkt om bij de Commissie te moeten worden gedeclareerd.

- 6 Na een openbare oproep tussen 9 en 30 maart 2007 om aanvragen uit hoofde van de EPD-maatregel „Definitieve beëindiging van visserijactiviteiten van visserijvaartuigen” betreffende „acties in verband met visserijvloten” in te dienen, werden drie aanvragen ontvangen, waaronder die van verzoekster. Alle drie de aanvragen werden echter geacht niet voor bijstand in aanmerking te komen (omissis), en de niet toegewezen steun van 8 000 000 LTL voor de periode september 2007 tot juni 2008 werd toegewezen aan aanvragen die naar aanleiding van andere openbare oproepen tot het indienen van aanvragen waren ingediend (omissis). Het ministerie van financiën heeft in zijn reactie op een klacht verklaard dat door hem op 24 september 2010 het eindverslag over de uitvoering van de EPD-maatregel en de laatste betalingsaanvraag bij de Europese Commissie was ingediend (omissis).
- 7 Op 20 februari 2013 heeft verzoekster bij de regionale bestuursrechtbank te Vilnius een vordering ingediend strekkende tot vergoeding van 8 000 000 LTL aan materiële schade en 2 000 000 LTL aan immateriële schade. Verzoekster heeft aangevoerd dat het ministerie van landbouw, dat over de bijstandsverlening aan projecten beslist, door zijn eigen handelwijze, dat wil zeggen, door niet te handelen, op onrechtmatige wijze heeft verhinderd dat verzoekster bijstand had gekregen. Haars inziens had het ministerie van landbouw destijds niet alle passende maatregelen genomen, had het de Europese Commissie niet ervan in kennis gesteld dat over de vraag of verzoekster’s bijstandsaanvraag subsidiabel was, een gerechtelijke procedure aanhangig was gemaakt, had het geen steunregeling vastgesteld en geen middelen gereserveerd voor wanneer die kwestie was geregeld, en had het dus door zijn nalatigheid aan verzoekster schade berokkend.
- 8 Het ministerie van landbouw voert aan dat artikel 19 van verordening nr. 2792/1999 de lidstaat het recht geeft, maar niet verplicht om, zo nodig, voor EPD-maatregelen middelen te verstrekken naast die waarin het EPD voorziet en dat die bijstand overeenkomstig de goedgekeurde nationale steunmaatregelen mag worden verleend. Voorts stelt het ministerie dat verzoekster geen EPD-bijstand verkrijgen wegens zijn vermeende onrechtmatige handelingen, maar omdat de periode voor de tenuitvoerlegging van het EPD was verstreken op het tijdstip dat aan de gerechtelijke procedure over besluit nr. BR6-(10.14)-20125 van het bureau van 3 augustus 2007 een einde was gekomen. Het ministerie heeft erop gewezen dat het feit dat een aanvraag voor een project is ingediend, als zodanig niet betekent dat het bedrag aan bijstand dat in de projectaanvraag wordt gevraagd onvoorwaardelijk aan de aanvrager zal worden uitbetaald. Een vergoeding in de vorm van een forfaitair bedrag zou alleen aan de ontvanger van bijstand worden uitgekeerd, indien laatstgenoemde uiterlijk op de datum vermeld in de bijstandsovereenkomst, aan de verplichtingen neergelegd in die overeenkomst en de richtsnoeren voldeed.

- 9 Het ministerie van financiën legt uit dat met verzoekster geen bijstandsovereenkomst is gesloten en dat de staat daarom de Europese Commissie overeenkomstig artikel 38, lid 1, sub e, van verordening nr.1260/1999 niet behoefde te informeren over de gerechtelijke procedure in verband met die aanvraag. Bovendien is het voor het ministerie van landbouw juridisch niet mogelijk is om middelen te reserveren voor projecten waarover een gerechtelijke procedure loopt.
- 10 Volgens de rechtbank is in casu niet in geschil dat verzoekster aan de criteria voor de financiële bijstand voldeed. De afdeling voor plattelandsontwikkeling- en visserijprogramma's van het bureau heeft het project van verzoekster immers opnieuw onderzocht en erkend dat het project krachtens de EPD-maatregel in aanmerking kwam voor steun ten bedrage van 8 000 000 LTL. Het ministerie van landbouw besloot echter in 2013 dat Baltlanta's aanvraag niet verder behandeld kon worden, omdat de periode voor de tenuitvoerlegging van het EPD was verstreken. Ook staat vast dat de bijstandsmiddelen die verzoekster door haar aanvraag wilde verkrijgen, niet aan aanvragen waren toegewezen, ingediend uit hoofde van de oproep van 9 maart 2007 tot 30 maart 2007 tot het indienen van aanvragen voor de EPD-maatregel „Definitieve beëindiging van visserijactiviteiten van visserijvaartuigen” betreffende „acties in verband met visserijvloten”, omdat geen van de ingediende aanvragen als subsidiabel was aangemerkt en die middelen daarom in 2007 en 2008 aan aanvragen van andere oproepen waren toegekend.
- 11 Blijkens de stukken van het dossier heeft verzoekster de bevoegde overheidsinstanties gevraagd om aan te geven op welke wijze en uit welke middelen het bedrag van 8 000 000 LTL aan verzoekster zou worden betaald, indien de uitspraak van de regionale bestuursrechtbank te Vilnius van 27 december 2007 werd bevestigd en de NMA positief over de steunverlening aan Baltlanta besliste (omissis).
- 12 Ter terechtzitting hebben de ministeries van landbouw en financiën gesteld dat volgens de te hunner beschikking staande stukken, aan de instellingen van de Unie geen verzoek is gedaan om aan te geven hoe in dat geval moest worden gehandeld.
- 13 Ter terechtzitting van 3 juni 2013 heeft verzoekster de rechtbank gevraagd om het Hof van Justitie om een prejudiciële beslissing te verzoeken (omissis). De rechtbank heeft besloten na de zaak inhoudelijk te hebben onderzocht zich over dit verzoek uit te spreken.

IV.

Toepasselijk recht

1. Nationaal recht

- 14 Artikel 6.271 van het Burgerlijk Wetboek van de Republiek Litouwen (hierna: „Burgerlijk Wetboek”) stelt de beginselen vast voor schadevergoeding veroorzaakt door onrechtmatig handelen van overheidsinstellingen:

„1. Schade veroorzaakt door onrechtmatig handelen van overheidsinstellingen wordt door de Staat uit overheidsmiddelen vergoed, ongeacht of deze onrechtmatigheid aan een specifieke overheidsambtenaar of andere werknemer van een overheidsinstantie kan worden toegerekend. Schade veroorzaakt door onrechtmatig handelen van gemeentelijke instellingen wordt vergoed door de gemeente uit haar eigen middelen, ongeacht of deze onrechtmatigheid aan haar werknemer kan worden toegerekend.

2. Onder ‚overheidsinstelling’ in de zin van dit artikel wordt verstaan iedere publiekrechtelijke entiteit (Staat of gemeentelijke instelling, beambte, staatsambtenaar dan wel iedere andere werknemer van deze instanties, etc.), alsook een particulier persoon die overheidstaken vervult.

3. Onder ‚handelen’ in de zin van dit artikel wordt verstaan iedere handeling (actief of passief) van een overheidsinstelling dan wel van haar werknemers waardoor rechten, vrijheden en belangen van personen rechtstreeks worden beïnvloed (rechtshandelingen of individuele handelingen van de Staat en gemeentelijke instellingen, bestuursrechtelijke handelingen, fysieke handelingen, etc., met uitzondering van gerechtelijke uitspraken – vonnissen in strafzaken, uitspraken in burgerlijke en bestuursrechtelijke zaken en gerechtelijke bevelen).

4. De Staat of de gemeente is overeenkomstig dit artikel civielrechtelijk aansprakelijk ingeval werknemers van overheidsinstellingen niet handelen overeenkomstig de wijze die in de wet voor die instellingen en werknemers is neergelegd.”

- 15 In rechtsregels, die op de onderhavige zaak van toepassing zijn, zijn de taken van de overheidsinstanties vastgesteld die verantwoordelijk zijn voor de toekenning van de middelen uit de Structuurfondsen van de Unie die zijn toegewezen aan het enkelvoudig programmeringsdocument van Litouwen voor de periode 2004-2006.

- 16 Punt 4 van de regels inzake de administratieve verantwoordelijkheid en de taken van de instellingen die de middelen uit de Structuurfondsen die zijn toegewezen aan het enkelvoudig programmeringsdocument van Litouwen voor de periode 2004-2006, moeten toekennen, welke regels bij besluit nr. 649 van de regering van de Republiek Litouwen van 31 mei 2005 zijn goedgekeurd (hierna: „regels inzake verantwoordelijkheid en taken”), luidt onder meer als volgt:

„4. [...]

Onder ‚uitvoerende instantie’ wordt verstaan de instantie die de projecten in het kader van de EPD-maatregelen beheert en op de uitvoering hiervan toezicht houdt.

De uitvoerende instanties zijn de volgende: [...] het nationaal betalingsbureau van het ministerie van landbouw [...]

[...]

onder ‚betalende instantie’ wordt verstaan de instantie die de taak vervult van betaalautoriteit voor de middelen uit de Structuurfondsen van de Unie, zoals voorzien in de basisverordening. De betalende instantie is het ministerie van financiën.

[...]

onder ‚bemiddelende instantie’ wordt verstaan de instantie die uitvoering geeft aan en toezicht houdt op de aan haar toegewezen EPD-maatregelen en de bijstandsverlening aan projecten regelt. De bemiddelende instanties zijn de volgende: [...] het ministerie van landbouw.

[...]

onder ‚beheersinstantie’ wordt verstaan de instantie die de taak vervult van beheersautoriteit zoals voorzien in de basisverordening, en het EPD opstelt en toezicht houdt op de uitvoering hiervan. De beheersinstantie is het ministerie van financiën.”

17 In punt 5 van de regels inzake verantwoordelijkheid en taken zijn de taken van de beheersinstantie neergelegd. Punt 5.7 bepaalt dat deze instantie „de Commissie [informeert] over de voortgang van de uitvoering van het EPD [,] de werking van het systeem betreffende het beheer van en het toezicht op de middelen uit de Structuurfondsen van de Unie en over voorgenomen aanpassingen, aanbevelingen van de Europese Commissie over de toewijzing van de middelen uit de Structuurfondsen van de Unie, evalueert, en de Europese Commissie in kennis stelt van de wijze waarop de voorstellen in de aanbevelingen zullen worden uitgevoerd.”

18 In punt 9 van de regels inzake verantwoordelijkheid en taken zijn de taken van de bemiddelende instantie neergelegd. Hierin is onder meer bepaald:

„[...]

9.10. overeenkomstig de regels [inzake financiering en beheer] en gelet op de aanbevelingen van het projectselectiecomité beslist [de bemiddelende instantie] over de bijstandsverlening aan projecten; deze instantie informeert de beheersinstantie en de uitvoerende instanties over besluiten die over de bijstandsverlening aan projecten worden genomen;

[...]

9.18. indien zij overtredingen vermoedt en/of informatie over onrechtmatigheden heeft verkregen, stelt zij de uitvoerende instantie hiervan in kennis. Indien zij vermoedt dat de overtredingen in verband kunnen staan met frauduleuze activiteiten, informeert zij de dienst ter opsporing van financiële fraude, alsmede de betalende en uitvoerende instanties.

[...]

9.19. zij beslist overeenkomstig de financiering- en beheersregels of het noodzakelijk is om betalingen aan een specifieke exploitant van een project stop te zetten, de bijstandsovereenkomst door te halen en/of betaalde bijstand terug te vorderen, en/of betaalde bijstand te verminderen, en/of andere beslissingen te nemen.”

- 19 In punt 11 van de regels inzake verantwoordelijkheid en taken zijn de taken van de uitvoerende instantie neergelegd. Hierin is onder meer bepaald:

„[...]

11.1. de uitvoerende instantie maakt overeenkomstig de procedure die door de respectieve bemiddelende instantie is vastgesteld, de openbare oproepen voor de indiening van aanvragen bekend, beoordeelt die aanvragen en vraagt, indien nodig, dat conclusies van onafhankelijke deskundigen over de projecten worden overgelegd.

11.3. bereidt het verslag voor over de beoordeling van de project- aanvragen en verstrekt dit verslag aan de bemiddelende instantie.”

- 20 Punt 6 van de financiering- en beheersregels van maatregelen in het kader van het enkelvoudig programmeringsdocument van Litouwen voor de periode 2004-2006, en de door die maatregelen gefinancierde projecten, welke regels zijn goedgekeurd door besluit nr. 1K 033 van het ministerie van financiën van de Republiek Litouwen van 28 januari 2004 (hierna: „financiering- en beheersregels”) bepaalt: „de uitvoerende instantie beoordeelt de aanvragen overeenkomstig het bepaalde in deze regels en de richtsnoeren. Zij verstrekt de beoordelingsverslagen over de aanvragen aan de relevante bemiddelende instantie.”
- 21 Punt 9 van de financiering- en beheersregels bepaalt onder meer: „bijstandsovereenkomsten kunnen worden gesloten vanaf 1 mei 2004 tot en met 31 augustus 2007, behalve dat [...] bijstandsovereenkomsten uit hoofde van de EPD-prioriteitsmaatregel 4.8 voor plattelandontwikkeling en visserij ‚Definitieve beëindiging van visserijactiviteiten van visserijvaartuigen’ betreffende ‚acties in verband met visserijvloeden’ [...] tot 1 juli 2008 gesloten kunnen worden [...]”
- 22 Punt 10 van de financiering- en beheersregels voorziet onder meer erin dat „onder bijstand voor een project wordt verstaan het totaal of een deel van de kosten van

het te financieren project. Indien de bijstand voor het project niet alle kosten van het te financieren project dekt, moet de exploitant van het project de financiering van het resterende deel van die kosten garanderen. De subsidiabiliteitsperiode van kosten voor de uitvoering van projecten krachtens EPD-maatregelen loopt van 1 januari 2004 tot en met 30 juni 2009. In die periode moeten alle werkzaamheden van projecten waaraan bijstand wordt verleend, zijn uitgevoerd en alle documenten ter rechtvaardiging van de kosten van het project en ten bewijze dat deze betaald zijn, zijn opgesteld. Kosten voor projecten die als vergoeding zonder voorschot dan wel als vergoeding met voorschot zijn betaald, zoals neergelegd in de derde en vierde paragraaf van sectie V van deze regels, met uitzondering van de kosten waarop de nationale steunregeling van toepassing is, en kosten van projecten die door de EPD-prioriteitsmaatregel nr. 4 zijn gefinancierd, moeten daadwerkelijk zijn gemaakt en op 30 juni 2009 door de exploitant van het project en /of partner(s) zijn betaald; deze projectkosten moeten volgens de betaalwijze die geldt voor bijstandsmiddelen zijn betaald en op 15 augustus 2009 zijn aangemerkt om bij de Europese Commissie te worden gedeclareerd. Projectkosten die zijn betaald via de methode van goedkeuring van rekeningen zoals neergelegd in paragraaf 5 van sectie V van deze regels, kosten voor projecten waarvoor een nationale steunregeling gold en kosten voor projecten die zijn gefinancierd door prioriteitsmaatregel nr.4, moeten daadwerkelijk zijn gemaakt en door de exploitant van het project en /of partner(s) zijn betaald, en op 30 juni 2009 zijn aangemerkt om bij de Europese Commissie te worden gedeclareerd”.

23 Punt 14 van financiering- en beheersregels bepaalt:

„14. Overeenkomstig de procedure voor de toekenning van bijstand met een beperkte geldingsduur, kunnen de acties waarvoor krachtens een EPD-maatregel bijstand wordt verleend en de categorieën van te ondersteunen aanvragers worden beperkt uit hoofde van elke oproep tot het indienen van aanvragen. Volgens die procedure

14.1. moet de bemiddelende instantie bij de toewijzing van de bijstand aan de aanvragers selectief te werk gaan;

14.4. moeten overeenkomstig deze regels bijstandsovereenkomsten worden gesloten met de aanvragers van projecten waaraan bijstand is toegekend.”

24 Punt 15 van de financiering- en beheersregels bepaalt dat „de uitvoerende en de bemiddelende instantie ervoor moeten zorgen dat de beoordeling en de selectie van de aanvragen soepel en binnen een zo kort mogelijke termijn verlopen. Aanbevolen wordt dat over de toe- of afwijzing van de aanvraag voor bijstand een beslissing wordt genomen binnen drie maanden na de sluitingsdatum voor de ontvangst van de aanvragen.”

25 Punt 16 van financiering- en beheersregels voorziet erin dat „de beheersinstantie bij gegronde twijfel over de geldigheid en/of rechtmatigheid van de beslissing van

de uitvoerende instantie, het projectselectiecomité of de bemiddelende instantie, de maatregelen vaststelt, die zijn neergelegd in deze regels en in de regels die gelden in Litouwen voor het beheer van de middelen uit de Structuurfondsen van de Unie.”

- 26 Punt 42 van de financiering- en beheersregels bepaalt dat „de uitvoerende instantie de aanvragen uit hoofde van de EPD-maatregelen moet beoordelen. Na beoordeling van de aanvragen, maakt de uitvoerende instantie een verslag van de beoordeling van de aanvragen en stuurt zij dit verslag op aan de bemiddelende instantie. De uitvoerende instantie is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de beoordeling van de aanvragen en voor de kwaliteit van de beoordelingsverslagen.”
- 27 Punt [51] van financiering- en beheersregels luidt:
- „51. De beoordeling van de aanvragen omvat drie fasen:
- 51.1. administratieve beoordeling;
- 51.2. subsidiabiliteitsbeoordeling;
- 51.3. beoordeling van de kwaliteit en de voordelen van het project.”
- 28 Punt 61 van de financiering- en beheersregels luidt „indien is vastgesteld dat de aanvraag aan alle administratieve vereisten voldoet, gaat de aanvraag naar de volgende beoordelingsfase.”
- 29 Punt 63 van financiering- en beheersregels voorziet erin dat „de uitvoerende instantie in die beoordelingsfase toetst of het project (of een deel ervan) voor financiering krachtens de relevante EPD-maatregel in aanmerking komt. Bij de beoordeling van de subsidiabiliteit wordt bepaald of het project in overeenstemming is met de algemene criteria van de EPD-bijlage en met de bijzondere selectiecriteria die krachtens de specifieke EPD-maatregel voor de subsidiabiliteit van het project gelden.
- 30 Punt 83 van de financiering- en beheersregels bepaalt dat „de bemiddelende instantie beslist over de toewijzing van bijstand overeenkomstig de beoordelingsverslagen opgesteld door de uitvoerende instantie en, volgens de procedure voor de toekenning van bijstand met een beperkte geldingsduur, overeenkomstig de aanbevelingen van het projectselectiecomité.”
- 31 Punt 113 van de financiering- en beheersregels luidt:
- „113. Indien de bijstandsmiddelen wegens onvoldoende projecten die voor financiering in aanmerking komen, niet voor de specifieke oproep tot indiening van aanvragen zijn gebruikt, kan de bemiddelende instantie in overleg met de uitvoerende instantie, de hierna volgende beslissingen nemen over de aanwending van de overblijvende middelen:

113.1. bekendmaking van een extra openbare oproep tot indiening van aanvragen met betrekking tot dezelfde EPD-maatregel;

113.2. overbrenging van de overblijvende middelen naar een andere oproep krachtens dezelfde EPD-maatregel;

113.3. de uitvoerende instantie en het toezichtcomité voorstellen om de overblijvende middelen eventueel aan een andere EPD-maatregel toe te kennen.”

- 32 Punt 114 van de financiering- en beheersregels bepaalt dat „de bemiddelende en de uitvoerende instanties een bijstandsovereenkomst sluiten met de aanvragers van projecten waaraan bijstand zal worden verleend ”
- 33 Punt 255 van de financiering- en beheersregels voorziet erin dat „aanvragers het recht hebben om een klacht in te dienen over het handelen of niet-handelen van de uitvoerende, bemiddelende, beheers- of betalende instanties in verband met de beoordeling van de aanvraag, de selectie, de vaststelling van het toewijzingsbesluit of de uitvoering van het project.”
- 34 Punt 261 van de financiering- en beheersregels luidt: „indien de aanvrager of de exploitant van het project het oneens is met de beslissingen of handelingen van de uitvoerende, bemiddelende of betalende instanties, kan deze een rechtsvordering instellen overeenkomstig de wetgeving in de Republiek Litouwen.
- 35 In punt 16 van de richtsnoeren wordt vermeld: „[...] 8 000 000 LTL (acht miljoen Litouwse lita's) worden toegewezen aan deze oproep tot indiening van aanvragen in het kader van de EPD-maatregel ‚Definitieve beëindiging van visserijactiviteiten van visserijvaartuigen’ betreffende ‚acties in verband met visserijvloten’.”
- 36 Punt 62 van de richtsnoeren bepaalt onder meer dat „voordat een beslissing tot afwijzing van een projectaanvraag wordt genomen, het [bureau] het niet-voldoen van de aanvraag aan de voorwaarden en de omstandigheden betreffende het niet-indienen van aanvullende informatie, gegevens en documenten onderzoekt, en zich ervan vergewist dat de afwijzing gegrond is en de beoordelaars van de projectaanvraag zich aan de voorschriften hebben gehouden [...]”
- 37 Punt 78 van de richtsnoeren luidt onder meer: „Het ministerie van landbouw neemt de eindbeslissing over de financiering van het project overeenkomstig de door het bureau overgelegde beoordelingsverslagen over de projectaanvraag en met in aanmerkingneming van de aanbevelingen van het selectiecomité [...]”

2. Unierecht

- 38 De volgende Uniehandelingen zijn in het bijzonder van belang voor de onderhavige zaak:

1) verordening nr. 1260/1999 van de Raad (EG) van 21 juni 1999 houdende algemene bepalingen inzake de Structuurfondsen (hierna: „verordening nr.1260/1999”)[PB L 161, blz. 1 (omissis)];

2) verordening nr. 2792/1999 van de Raad (EG) van 17 december 1999 tot vaststelling van de uitvoeringsbepalingen en voorwaarden voor de structurele acties van de Gemeenschap in de visserijsector (hierna: „verordening nr. 2792/1999”) [PB L 337, blz. 10 (omissis)];

3) richtsnoeren voor de afsluiting van bijstandspakketten (2000-2006) uit de Structuurfondsen, vastgesteld bij besluit COM(2006) 3424 def. van de Commissie van 1 augustus 2006 [hierna: „richtsnoeren voor de afsluiting van bijstandspakketten (2000-2006) uit de Structuurfondsen”].

- 39) Hoewel verordening (EG) nr.1260/1999 bij artikel 107 van verordening nr. 1083/2006 van de Raad (EG) van 11 juli 2006 houdende algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds en tot intrekking van verordening (EG) nr. 1260/1999 (hierna: „verordening nr.1083/2006”) met ingang van 1 januari 2007 is ingetrokken, moet, gelet op de bepalingen met betrekking tot de overgangperiode in artikel 105, lid 1, van verordening nr. 1083/2006, verordening nr. 1260/1999 bij de behandeling van de onderhavige zaak niettemin van toepassing zijn, omdat verzoeksters aanvraag voor bijstand werd ingediend toen laatstgenoemde verordening van kracht was.

Voorts moet, hoewel verordening nr. 2792/1999 overeenkomstig artikel 104 van verordening nr. 1198/2006 van de Raad van 27 juli 2006 inzake het Europees Visserijfonds (hierna: „verordening nr. 1198/2006”) met ingang van 1 januari 2007 is ingetrokken, verordening nr. 2792/1999 niettemin, gelet op de bepalingen met betrekking tot de overgangperiode in artikel 103, lid 1 van verordening nr. 1198/2006, bij de behandeling van deze zaak van toepassing zijn, omdat verzoeksters aanvraag voor bijstand werd ingediend toen laatstgenoemde verordening van kracht was.

- 40) Artikel 38, lid 1, sub e en g, van verordening nr. 1260/1999 luidt als volgt:

„1. Onverminderd de verantwoordelijkheid van de Commissie voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen dragen de lidstaten in eerste instantie de verantwoordelijkheid voor de financiële controle van de bijstandspakketten. Te dien einde dragen de lidstaten met name zorg voor het volgende:

[...]

e) zij doen het nodige om onregelmatigheden te voorkomen, op te sporen en te herstellen; overeenkomstig de geldende wetgeving stellen zij de Commissie in

kennis van onregelmatigheden, en zij houden haar op de hoogte van het verloop van de administratieve en gerechtelijke procedures;

[...]

g) zij werken samen met de Commissie om te garanderen dat de middelen van de Gemeenschap overeenkomstig het beginsel van goed financieel beheer worden gebruikt.”

41 Artikel 37 van verordening nr. 1260/1999 luidt onder meer als volgt:

„1. Voor meerjarige bijstandspakketten legt de beheersautoriteit de Commissie overeenkomstig artikel 34, lid 1, sub c, uiterlijk zes maanden na afloop van ieder volledig kalenderjaar van uitvoering een uitvoeringsjaarverslag voor. [...]

[...]

2. Ieder jaarlijks uitvoeringsverslag en ieder eindverslag over de uitvoering bevat de volgende gegevens:

[...]

d) de door de beheersautoriteit en door het toezichtcomité getroffen voorzieningen om de kwaliteit en de doeltreffendheid van de uitvoering te waarborgen, in het bijzonder met betrekking tot:

[...]

ii) een overzicht van alle problemen van betekenis die bij het beheer van de bijstand werden ondervonden, en van eventuele maatregelen die naar aanleiding daarvan zijn genomen, met inbegrip van de reacties op de in artikel 34, lid 2, bedoelde aanbevelingen voor aanpassingen en de in artikel 38, lid 4, bedoelde verzoeken om correctiemaatregelen.”

42 Artikel 19, leden 1 en 2, van verordening nr. 2792/1999 bepaalt:

„1. De lidstaten melden de Commissie, overeenkomstig de artikelen 87 tot en met 89 van het Verdrag, de steunregelingen die in de in artikel 3, lid 3, bedoelde en in artikel 9, sub b, van verordening (EG) nr. 1260/1999 omschreven plannen zijn opgenomen.

2. Binnen de werkingssfeer van deze verordening kunnen de lidstaten aanvullende steunmaatregelen vaststellen waarvoor voorwaarden of regels gelden die niet in de onderhavige verordening zijn vastgesteld, of die betrekking hebben op hogere bedragen dan de in bijlage [IV] bepaalde maximumbedragen, voor zover deze maatregelen in overeenstemming zijn met de artikelen 87 tot en met 89 van het Verdrag.”

- 43 Artikel 19, lid 2, van verordening nr. 2792/1999 verwijst naar de artikelen 87 tot en met 89 van het EG-verdrag (thans de artikelen 107 tot en met 109 VWEU).
- 44 (omissis)
- 45 [aanhaling van gehele tekst van artikel 108 VWEU] (omissis)
- 46 [aanhaling van gehele tekst van artikel 109 VWEU] (omissis)
- 47 Sectie 6 van de richtsnoeren voor de afsluiting van bijstandspakketten (2000-2006) uit de Structuurfondsen bepaalt het volgende:

„De beheersautoriteit, de bemiddelende instantie, de betaalautoriteit en de lidstaat zijn verplicht ervoor te zorgen dat medegefinancierde producten en diensten worden geleverd en zich te vergewissen van de realiteit en de juistheid van de opgevoerde uitgaven overeenkomstig de beginselen van goed financieel beheer.

De lidstaat moet in het eindverslag per maatregel een lijst van acties opstellen die op het moment van de afsluiting nog niet voltooid of operationeel waren, rekening houdend met de vastgestelde doelstellingen van de actie, de beschikking waarbij de bijstand aan de actie is toegekend en eventuele andere voorwaarden in verband met de actie [voetnoot 11]. In deze lijst moet het volgende worden aangegeven:

– *welke acties in het kader van de volgende programmeringsperiode niet door de communautaire Fondsen worden medegefinancierd*: de lidstaat moet zich ertoe verbinden alle onvoltooide of nog niet operationele acties binnen twee jaar na de uiterste datum van de indiening van het eindverslag op eigen kosten te voltooien of operationeel te maken. De lidstaat moet de Commissie aan het einde van deze periode van twee jaar ten aanzien van elk project laten weten of het is voltooid of operationeel is gemaakt. Voor acties die tegen het einde van die periode nog steeds niet zijn voltooid of operationeel gemaakt, zal de Commissie de nodige stappen ondernemen om de communautaire middelen te recupereren.

– *welke acties in het kader van de volgende programmeringsperiode volgens plan wel door de communautaire Fondsen worden medegefinancierd*: de autoriteiten van de lidstaat moeten voor elke programmeringsperiode de actie apart en gedetailleerd in duidelijke bewoordingen beschrijven. De actie moet worden verdeeld in ten minste twee duidelijk te onderscheiden financiële en fysieke of ontwikkelingsstadia die overeenkomen met de twee betrokken bijstandsvormen. Dit moet worden gedaan om te zorgen voor transparante uitvoering en transparant toezicht en om controles te vergemakkelijken. Als het eerste deel van de actie niet in de eerste programmeringsperiode voltooid is of niet operationeel is, kunnen de uitgaven in verband met de voltooiing of het operationeel maken voor de tweede programmeringsperiode worden aanvaard, mits aan de voorwaarden voor medefinanciering en subsidiabiliteit is voldaan (opneming in het tweede programma, wettelijke en financiële verbintenis via een besluit door de verantwoordelijke autoriteit). In dergelijke gevallen moet de

lidstaat ervoor zorgen dat dezelfde werkzaamheden niet tweemaal uit communautaire middelen worden gefinancierd.”

- 48 Sectie 7 van de richtsnoeren voor de afsluiting van bijstandspakketten (2000-2006) uit de Structuurfondsen luidt onder meer als volgt:

„Voor elke actie waarvoor een juridische procedure of administratief beroep met opschortende werking loopt, moet de lidstaat vóór de uiterste datum van indiening van de gecertificeerde verklaring inzake de definitieve uitgaven, met inbegrip van een verzoek om eindbetaling en het eindverslag inzake de uitvoering van het programma, besluiten of de actie:

- vóór de uiterste datum geheel of gedeeltelijk moet worden teruggetrokken uit het programma en/of vervangen door een andere actie (mogelijk uit de overprogrammering); nadat de Commissie in kennis is gesteld van de terugtrekking of vervanging, blijft de lidstaat verantwoordelijk voor mogelijke gevolgen van de teruggetrokken of vervangen acties, zoals de financiële consequenties of oninbare verschuldigde bedragen; of
- geheel of gedeeltelijk in het programma moet worden gehandhaafd. Na de indiening van de laatste gecertificeerde verklaring over de uitgaven voor een programma mag een actie waarvoor een juridische procedure of administratief beroep met opschortende werking loopt, niet worden vervangen, zelfs niet door een andere actie uit de ‚overprogrammering’ die wellicht vóór de einddatum voor de subsidiabiliteit van de uitgaven is voltooid.[...]”

V.

Beoordeling

- 49 Vast staat dat het nationale recht geen specifieke bepalingen kent waarin de taken van de betrokken overheidsinstanties zijn gepreciseerd voor het geval dat een gerechtelijke procedure wordt gevoerd over het handelen of niet-handelen van de uitvoerende, bemiddelende, beheers- of betalende instanties in verband met de beoordeling van een aanvraag, de selectie, de vaststelling van het besluit tot bijstandsverlening of de uitvoering van het project. Dat wil zeggen, naar nationaal recht zijn de betrokken overheidsinstanties niet verplicht de Commissie te informeren over gerechtelijke procedures die zijn ingesteld en eventuele maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat voor de bijstandsverlening die het voorwerp van de procedure is, middelen zijn gereserveerd totdat de kwestie van de toekenning van de bijstand definitief is geregeld.
- 50 Uit artikel 38 van verordening nr. 1260/1999 volgt dat de lidstaten in eerste instantie verantwoordelijk zijn voor het financiële toezicht op de bijstandsverlening, het op de hoogte houden van de Commissie van het verloop van de administratieve en gerechtelijke procedures, en de samenwerking met de

Commissie om te waarborgen dat de gemeenschapsmiddelen worden gebruikt overeenkomstig de beginselen van een goed financieel beheer.

- 51 Bovendien legt, volgens artikel 37 van verordening nr. 1260/1999, de beheersautoriteit uiterlijk zes maanden na afloop van ieder volledig kalenderjaar van uitvoering een uitvoeringsjaarverslag over, dat informatie moet bevatten over de door de beheersautoriteit en het toezichtcomité getroffen voorzieningen om de kwaliteit en de doeltreffendheid van de uitvoering te waarborgen, alsmede een overzicht van alle problemen van betekenis die bij het beheer van de bijstand werden ondervonden, en van eventuele naar aanleiding daarvan genomen maatregelen.
- 52 Artikel 38 van verordening nr. 1260/1999 bepaalt evenwel niet dat dit artikel alleen van toepassing is op projecten waarvoor het besluit tot toewijzing van de steun is genomen en waarvoor reeds overeenkomsten over die steun zijn gesloten. Hoewel volgens een brief van de sectie Europees recht van de rechtenfaculteit van de Mykolas Romeris Universiteit (Litouwen) van 16 mei 2013 („informatieverstrekking”) (omissis), en volgens een deskundige, [een senior lector] (omissis) van die faculteit die haar zienswijze (omissis) ter terechtzitting heeft toegelicht, het bepaalde in artikel 38 van verordening nr. 1260/1999 betreffende de handelswijze van een lidstaat ingeval van een gerechtelijke procedure, alleen van toepassing is op projecten waarvoor bijstandsovereenkomsten reeds zijn gesloten, ziet de rechtbank zich niettemin geplaatst voor de vraag of de verplichtingen van de lidstaat (en zijn instanties) die zijn neergelegd in die verordening, inhouden dat de lidstaat (en zijn instanties) in die specifieke situatie de Europese Commissie moeten informeren over gerechtelijke procedures die zijn ingesteld in de fase dat de aanvraag beoordeeld werd, dat wil zeggen over gerechtelijke procedures die gaan over het feit of een aanvraag in aanmerking kan komen voor bijstand uit de Structuurfondsen van de Unie.
- 53 Volgens artikel 19 van verordening nr. 2792/1999 kunnen de lidstaten aanvullende steunmaatregelen vaststellen waarvoor voorwaarden of regels gelden die niet in deze verordening zijn vastgesteld, of die betrekking hebben op hogere bedragen dan de in bijlage [IV] bepaalde maximumbedragen, voor zover deze maatregelen in overeenstemming zijn met de artikelen 87 tot en met 89 van het Verdrag, en de lidstaten de Commissie van de steunregelingen in kennis stelt. De hierboven genoemde deskundige (omissis) heeft ter terechtzitting aangevoerd dat artikel 19 van verordening nr. 2792/1999 een lidstaat niet verplicht om in zodanige middelen te voorzien dat, indien een gerechtelijke procedure speelt over de vraag of de aanvraag aan de subsidiabiliteitsvoorwaarde voldoet, het mogelijk zou zijn om het bedrag van de niet -verkregen steun hieruit te vergoeden. De rechtbank ziet zich voor de vraag geplaatst of artikel 19 van verordening nr. 2792/1999 een lidstaat verplicht om een steunregeling vast te stellen en, in overleg met de Commissie, in middelen te voorzien voor die gevallen waarin bij

rechterlijke instanties procedures lopen over de vraag of een aanvraag voor bijstand uit de Structuurfondsen van de Unie aan de voorwaarden voldoet.

- 54 Volgens sectie 6 van de richtsnoeren voor de afsluiting van bijstandspakketten (2000-2006) uit de Structuurfondsen moet de lidstaat in het eindverslag per maatregel een lijst van acties opstellen die op het moment van de afsluiting nog niet voltooid of operationeel waren, rekening houdend met de vastgestelde doelstellingen van de actie, de beschikking waarbij de bijstand aan de actie is toegekend en eventuele andere voorwaarden in verband met de actie. Naargelang van de aard van de actie bestaan er voor de lidstaat een aantal verplichtingen, dat wil zeggen de lidstaat moet zich ertoe verbinden alle onvoltooide of nog niet operationele acties binnen twee jaar na de uiterste datum van de indiening van het eindverslag op eigen kosten te voltooien of operationeel te maken of hij moet de lijst van acties die in het kader van de volgende programmeringsperiode volgens plan wel door de communautaire Fondsen worden medegefinancierd, bevestigen.
- 55 Volgens sectie 7 van de richtsnoeren voor de afsluiting van bijstandspakketten (2000-2006) uit de Structuurfondsen moet de lidstaat voor elke actie waarvoor een procedure in rechte of een administratief beroep met opschortende werking loopt, vóór de uiterste datum van indiening van de gecertificeerde verklaring inzake de definitieve uitgaven, met inbegrip van een verzoek om eindbetaling en het eindverslag inzake de uitvoering van het programma, besluiten of de actie vóór de uiterste datum geheel of gedeeltelijk moet worden teruggetrokken uit het programma en/of vervangen door een andere actie (mogelijk uit de overprogrammering) of geheel of gedeeltelijk in het programma moet worden gehandhaafd.
- 56 Uit die regeling volgt dat de opschortende werking van een gerechtelijke procedure met betrekking tot de toekenning van financiële bijstand in het Unierecht is neergelegd. Bovendien is er krachtens de richtsnoeren voor de afsluiting van bijstandspakketten (2000-2006) uit de Structuurfondsen een verplichting voor de lidstaat om ingeval een gerechtelijke procedure is ingesteld, de in dat geval noodzakelijke beslissingen te nemen. De vraag is derhalve of de instanties van een lidstaat verplicht zijn om de Europese Commissie te informeren over rechtsgedingen die zijn ingesteld en zodanige maatregelen te nemen dat middelen voor de bijstand waarover geschil bestaat worden gereserveerd totdat over de bijstandsverlening definitief is beslist. Bij de beantwoording van deze vraag is het van belang uit te leggen of de gerechtelijke procedure in de onderhavige situatie opschortende werking had en voor de oproep in het kader waarvan verzoeksters aanvraag om bijstand werd ingediend, middelen hadden moeten worden achtergehouden (niet opnieuw toegewezen), totdat de gerechtelijke procedure beëindigd was, indien de andere uit hoofde van die oproep ingediende aanvragen geacht waren niet subsidiabel te zijn. Bovendien rijst de vraag of een lidstaat kan besluiten om toe te wijzen middelen opnieuw toe te kennen aan aanvragen die in het kader van andere oproepen zijn ingediend, voordat de periode om bijstandsovereenkomsten te sluiten was geëindigd en de gerechtelijke

procedure over de vraag of verzoeksters aanvraag in overeenstemming is met punt 23.4.5 van de richtsnoeren was afgerond (als bijlage bij deze zaak is de door de regionale bestuursrechtbank te Vilnius behandelde bestuursrechtelijke zaak nr. 1 8292 14/2007 gevoegd) (omissis). Tevens moet duidelijkheid worden verkregen of de nationale overheidsinstanties andere handelingen moeten verrichten om ervoor te zorgen dat de bijstand overeenkomstig verzoeksters aanvraag wordt toegewezen indien de gerechtelijke procedure ten faveure van verzoekster uitvalt en het oordeel luidt dat het project in aanmerking komt voor bijstand.

- 57 Bedragen uit de Structuurfondsen zijn opgenomen in de Uniebegroting. Volgens de artikelen 310, lid 5, en 317 VWEU wordt de begroting uitgevoerd volgens het beginsel van goed financieel beheer en moeten de lidstaten om te verzekeren dat de kredieten conform dat beginsel worden aangewend, met de Europese Commissie samenwerken.
- 58 De aan de visserij, in het bijzonder voor de sloop van vissersvaartuigen, door de Unie verleende steun heeft onder meer tot doel de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visbestanden (punten 2 en 10 van de considerans van verordening (EG) nr. 2370/2002 van de Raad van 20 december 2002 en punt 13 van de considerans van verordening nr. 2792/1999 en artikel 1, lid 1, van laatstgenoemde verordening). Aan deze steunverlening ligt het beginsel ten grondslag dat vissers en eigenaars van vaartuigen schadevergoeding en financiële compensatie moeten krijgen (punt 11 van de considerans van verordening nr. 2792/1999). De door de Unie aan de economische deelnemers in de visserij verleende steun kan hun economisch potentieel en hun concurrentievermogen aanzienlijk beïnvloeden en het is daarom absoluut noodzakelijk dat de verlening van Uniesteun strikt volgens de regels en overeenkomstig de beginselen van een verantwoord en behoorlijk bestuur, van een goed financieel beheer, en van samenwerking met de Europese Commissie, geschiedt.
- 59 Gelet op bovenstaande overwegingen is de rechtbank tot de conclusie gekomen dat het opportuun is het Hof van Justitie om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van de hierboven vermelde handelingen van Unierecht te verzoeken. Het antwoord op de vraag waartoe deze Unierechtelijke handelingen de lidstaat verplichten, zal de nationale rechter in staat stellen de grenzen af te bakenen van de verplichtingen van de (instanties van) de lidstaat en de vraag te beantwoorden of de instanties van de lidstaat niet hebben gehandeld zoals zij en hun werknemers hadden moeten handelen, en dus om vast te stellen of aan de vereiste voorwaarde voor civielrechtelijke aansprakelijkheid van de Staat is voldaan.
- 60 [regels met betrekking tot de schorsing van de behandeling van een zaak] (omissis)

de rechtbank (omissis)

beveelt:

(omissis)

aan het Hof van Justitie van de Europese Unie worden de volgende prejudiciële vragen gesteld:

1. Moet het bepaalde in artikel 38 van verordening nr. 1260/1999 waarin een verplichting voor de lidstaat is neergelegd om de Europese Commissie van het verloop van de administratieve en gerechtelijke procedures op de hoogte te houden en om met de Europese Commissie samen te werken, aldus worden uitgelegd dat de lidstaat de Europese Commissie op de hoogte moet houden van alle rechtsgedingen betreffende het handelen of niet-handelen van uitvoerende, bemiddelende, beheers- of betalende instanties in verband met de beoordeling van een aanvraag, de selectie, de vaststelling van het besluit tot bijstandsverlening of de uitvoering van het project?
2. Moet artikel 19 van verordening nr. 2792/1999 aldus worden uitgelegd dat deze bepaling de lidstaat verplicht om een steunregeling vast te stellen en, in overleg met de Commissie, in middelen te voorzien voor die gevallen waarin bij rechterlijke instanties procedures lopen over het handelen of niet-handelen van uitvoerende, bemiddelende, beheers- of betalende instanties in verband met de beoordeling van een aanvraag, de selectie, de vaststelling van het vaststelling van het besluit tot bijstandsverlening of de uitvoering van het project?
3. Moet het bepaalde van de secties 6 en 7 van besluit COM (2006) 3424 van de Commissie tot vaststelling van de richtsnoeren voor de afsluiting van bijstandspakketten (2000-2006) uit de Structuurfondsen aldus worden uitgelegd dat het een lidstaat verplicht om de Europese Commissie op de hoogte te houden van alle rechtsgedingen betreffende het handelen of niet-handelen van uitvoerende, bemiddelende, beheers- of betalende instanties in verband met de beoordeling van een aanvraag, de selectie, de vaststelling van het besluit tot bijstandsverlening of de uitvoering van het project, en om te beslissen of de actie geheel of gedeeltelijk moet worden teruggetrokken uit het programma en/of vervangen door een andere actie etc., of in het programma moet worden gehandhaafd, dan wel dat anderszins moet worden gehandeld om, wanneer de gerechtelijke procedure is afgerond, te zorgen voor een passende uitvoering van het besluit tot bijstandsverlening?
4. Is het feit dat in de zaak die aan de orde is bij de nationale rechter, geen specifieke regelingen zijn vastgesteld die preciseren welke de taken zijn van de betrokken instanties ingeval van rechtsgedingen over het handelen of niet-handelen van uitvoerende, bemiddelende, beheers- of betalende instanties in verband met de beoordeling van een aanvraag, de selectie, de vaststelling van het besluit tot bijstandsverlening of de uitvoering van het

project, dat wil zeggen, is het feit dat er geen bepaling is die de van belang zijnde overheidsinstanties verplicht om de Europese Commissie op de hoogte te houden van gerechtelijke procedures die zijn ingesteld en om zodanige maatregelen te treffen dat de toegewezen middelen voor de bijstand waarover geschil bestaat, worden gereserveerd totdat de vraag over de toekenning van de steun definitief is beslist, in overeenstemming met de uit artikel 38 van verordening nr. 1260/1999 voortvloeiende verplichting van de lidstaat tot het op de hoogte houden van de Europese Commissie van het verloop van de administratieve en gerechtelijke procedures en tot samenwerking met de Europese Commissie, met artikel 19 van verordening nr. 2792/1999, en met de vereisten van de secties 6 en 7 van besluit COM (2006) 3424 van de Commissie tot vaststelling van de richtsnoeren voor de afsluiting van bijstandspakketten (2000-2006) uit de Structuurfondsen?

(omissis)

(omissis)

(omissis)